

PROLOG	8
ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ZOO	9
SLOVO AUTORŮ KONCEPTU RODOKMEN.BIZ	10
SLOVO EDITORA A SPOLUAUTORA	11
I. VZNIK LIBERECKÉ ZOO V EVROPSKÉM A ČESKÉM KONTEXTU	14
Zakládání zoologických zahrad v Evropě	14
Proč vznikla nejstarší zoologická zahrada v Česku právě v Liberci?	15
Kdy vlastně vznikla zoo v Liberci?	19
II. ROZBOR DOSAVADNÍCH PRACÍ O VZNIKU A HISTORII LIBERECKÉ ZOO	24
III. DLOUHÁ CESTA K ZALOŽENÍ LIBERECKÉ ZOO	36
Něco o původu libereckého obyvatelstva	36
Zajímavost: Čech, nebo Němec?	39
Zrod občanské společnosti	40
Školství, spolkový život a vzestup měšťanské společnosti	42
Zajímavost: Liberecká reálka	43
Zajímavost: Appeltův dům	45
IV. SPOLEK PŘÁTEL PŘÍRODY V LIBERCI	50
Vznik spolku a jeho činnost v letech 1849–1870	50
Medailonek: Hrabě Franz Clam-Gallas	56
Zajímavost: Reichenberger Zeitung	57
Medailonek: Wilhelm Siegmund mladší	57
Slavné období spolku za starostování Ludwiga Hlasiwetze (1870–1905)	58
Zajímavost: Dr. Emil Holub dopisujícím členem libereckého Spolku přátel přírody	58
Zajímavost: Turistický spolek podobného názvu	59
Zajímavost: Časopis spolku přátel přírody	60
Medailonek: Ludwig Hlasiwetz	61
Tvorba městské zeleně v místech pozdější zoo	64
Zajímavost: Hraniční kámen v zoo z roku 1761	64
Zajímavost: Pomník Josefa II.	65

	strana
Zajímavost: Prameny (studánky) v areálu zoo	66
Zajímavost: Meteobudka	78
Příběh: Pomník F. L. Jahna	83
Medailonek: Ladislav Sweceny	85
Medailonek: Franz Bayer – starosta města Liberce	86
Příběh: Restaurace a kulturní dům Lidové sady	91
Zajímavost: Fenomén výletních restaurací	98
Zajímavost: Národním správcem Lidových sadů přeživší stevard z Titaniku?	104
Zajímavost: Dětský koutek	105
Zajímavost: Historické pohlednice Liberce a jejich sběratelé	107
Příběh Gondolový rybník (Labutí jezírko)	108
ORNITOLOGICKÝ SPOLEK PRO SEVERNÍ ČECHY V LIBERCI	122
Vznik ornitologického spolku a jeho působení v prvních letech	122
Zajímavost: Liberecké hostince a spolkový život	126
Ornitologický časopis	127
Zajímavost: Ornitolog a zoolog korunní princ Rudolf	128
Spolkové výstavy	131
Medailonek: Anton Ferdinand Müller – zakladatel Liberecké zoo	137
I. PRVNÍ VEŘEJNÉ EXPOZICE ZVÍŘAT V LIBERCI – PŘÍMÍ PŘEDCHŮDCI A PRŮKOPNÍCI ZOOLOGICKÉ ZAHRADY	140
Ptačí park na Perštýně – první liberecká zoo a přímý předchůdce současné zoologické zahrady	140
Labutí hrádek a vysazení labutí na Labutím jezírku	142
Ptačí dům s voliérou v městském parku (v místech budoucí horní části zoo)	144
Zajímavost: Ochrana místního ptactva v městském parku	147
II. PRVNÍ ETAPA ROZVOJE ZOOLOGICKÉ ZAHRADY (1904–1918)	150
1904 – Založení zoo na současném místě	150
Zajímavost: Překlad žádosti Ornitologického spolku pro severní Čechy v Liberci	150
1905 – Kromě srnců také vodní ptáci	153
Zajímavost: Ptačí ostrůvek	155
Medailonek: Baron Theodor Liebieg mladší	156
Zajímavost: Divadlo a varieté Karla Meiningera v Lidových sadech	157
1906 – Rok Německočeské výstavy	160

Zajímavost: Unie spolků chovatelů malých zvířat	163
Příběh: Čapí hnízdo	164
1907 – Rok stěhování Čapího hnízda	168
Zajímavost: ISIS, akvaristický odbor ornitologického spolku	170
1908 – Zavedení vstupného a první zimoviště	170
1909 – První medvědi & plameňáci	171
Medailonek: Ing. Friedrich Weller	173
1910 – První vačnatci & tuleň	174
Zajímavost: Textilní škola zimovištěm zvířat	174
1911 – První puma & pavilon akvárií	177
1912 – První zpřístupnění přes zimu a první mořská akvária	180
1913 – První lemuři, chobotnice a další dovoz tuleně	182
1914 – První běžci emu	184
1914–1918 – Zoo v období první světové války	185
Zajímavost: Liberečtí Češi a Němci společně na pomníku padlých	189

VIII. DRUHÁ ETAPA ROZVOJE ZOOLOGICKÉ ZAHRADY (1918–1945) 194

1918 – Založení Československa a povstání v Liberci	194
1919 – Rok vzniku zoologické zahrady?	195
1920 – Medvědí trojčata	196
1921 & 1922 – Odchod zakladatele zoo na odpočinek	197
1923 – Sluwa správcem, rozšířený medvědinec, nový pavilon a opětovné zavedení celoročního provozu	199
Zajímavost: Stanovy spolku	200
Medailonek: Erich Sluwa, správce a první ředitel liberecké zoo v letech 1923–1945	204
1924 – První velké plány na rozšíření & vlašná poválečná podpora ze strany města	210
Zajímavost: Přesune se voliéra z parku do zoo?	213
1925 – Opět levhart a nové expozice vodních ptáků	213
1926 – Další rozšíření a přesun voliéry do zoo	218
Zajímavost: V Čechách vznikají další zoo	220
Zajímavost: Brána u tramvajové zastávky	222
1927 – Ploutvonožci à la Hagenbeck i neuskutečněné rozšíření	226
Medailonek: Otto Bulirsch – velkoobchodník a starosta ornitologického spolku	226
1928 – První lvi a medvědi malajští i unikátní „Völkerschau“	234
Zajímavost: Petice proti rozšíření zoo	235

Zajímavost: Völkerschau čili lidské zoo	244
1929 – Sluwa ředitelem, lední medvěd a největší stavební boom v meziválečné době	246
Medailonek: John Hagenbeck	246
Příběh: Chov medvědů v liberecké zoo	255
Zajímavost: Návštěvnost zoo před rokem 1945	262
1930 – První mláďata lvů a velbloudi	264
Zajímavost: Otevírací doba	271
1931 – Unikátní zvířata z Ameriky a pavilon velkých zvířat	271
1932 – Rok ve znamení šelem	274
Zajímavost: Sponzoři zoo	276
1933 – Dětská kontaktní zoo & první šimpanz	277
1934 – Nové lesní pozemky, pavilon krokodýlů i velký nákup z cirkusu (první tygři i zebra)	289
Zajímavost: Cirkusy	294
1935 – První drápkaté opice	297
1936 – Nově upravený Opičí ráj i další lvíčata	298
1937 – Otevření nové lesní části s druhým vchodem	300
Zajímavost: Podpora města	306
1938 – Bouřlivé předválečné období i blesková povodeň	307
Zajímavost: Zoo a povodně	308
1939 – Vznik spolku Tiergarten & medvědí kříženec	310
1939–1945 – Období II. světové války	312
Zajímavost: Starostové ornitologického spolku	314
Zajímavost: Zoo Schweinfurt: zaniklá zoo s podobným příběhem	320
1945 – Závěr války a poválečný chaos v Liberci	321
ČASOVÁ OSA	326
VIZUÁL HLAVIČKOVÝCH PAPÍRŮ A LOGOTYPŮ ZOO	335
VÝVOJOVÝ GRAF	336
LITERATURA A ZDROJE	338
PODĚKOVÁNÍ A SLOVO NA ZÁVĚR	343